

Ochrana základných práv

Otázky na záverečnú skúšku

ak. r. 2022/2023 (denná aj externá forma)

Úlohou študenta bude popri (1) zodpovedaní teoretickej otázky aj (2) vypracovanie praktickej otázky (simulovaného prípadu). Pri skúšaní je možné využívať nekomentované právne predpisy v papierovej verzii, ktoré si študent donesie sám. Každý dokument musí byť označený menom a priezviskom študenta a nesmie obsahovať žiadne iné texty (ani ručne písané) okrem textu právnej úpravy samotnej. Prečítanie ustanovenia právneho predpisu počas skúšky sa nepovažuje za dostačujúcu odpoveď na otázku.

Teoretické otázky:

Ľudské práva – charakteristika, základné pojmy

Ľudská dôstojnosť

Test proporcionality

Teórie ľudských práv

Princíp univerzality ochrany ľudských práv

Univerzálny systém ochrany ľudských práv

Regionálny systém ochrany ľudských práv na úrovni Rady Európy

Základné procesné princípy konania pred ESLP

Sloboda uváženia (margin of appreciation)

Výkon rozhodnutí ESLP

Začiatok a koniec práva na život

Trest smrti (vrátane problematiky vydávania osôb)

Pozitívny záväzok štátu pri práve na život

Hmotnoprávne aspekty práva na život

Procesnoprávne aspekty práva na život

Charakteristika pojmov „mučenie“, „neľudské zaobchádzanie“, „ponižujúce zaobchádzanie“

Pozitívny záväzok štátu v oblasti čl. 3 Dohovoru (domáce násilie, trestanie detí, znásilnenie atď.)

Zatýkanie a trestanie

Zákaz otroctva a nevoľníctva

Nútená alebo povinná práca

Forum internum a forum externum v rámci slobody vierovyznania

Prozelytismus a blasfémia
Cirkvi a náboženské spoločnosti
Štát a cirkev, vrátane financovania
Symbolika, zamestnanie, vojenská služba (sloboda vierovyznania)
Osobná sloboda – všeobecne
Väzba a osobná sloboda
Osobná sloboda – hmotnoprávne aspekty
Osobná sloboda – procesnoprávne garancie
Rovnosť a diskriminácia
Povaha čl. 14 EDĽP
Právo na súkromný život (všeobecne)
Ochrana obydlia a prehliadka priestorov (kancelárie, domu)
Identita osoby a právo na súkromie
Autonómia jednotlivca a právo na súkromie
Ochrana cti a dobrého mena
Ochrana komunikácie
Právo na rodinný život
Najlepší záujem dieťaťa
Obmedzenie práv podľa Dohovoru
Pozitívny záväzok štátu v oblasti práv a slobôd
Zhromažďovacie právo (charakteristika, znaky, rozsah práva a obmedzenie)
Združovacie právo (povaha, negatívne a pozitívne znaky, odbory)
Koncept tzv. militantnej demokracie a rozpustenie politických strán
Sloboda prejavu (všeobecne)
Rozsah ochrany slobody prejavu
Osoby, ktorých sa sloboda prejavu týka
Právo na prístup k informáciám
Mraziaci účinok (chilling effect)
Povinnosti a zodpovednosť novinárov a médií
Vlastnícke právo (povaha, charakteristika podľa EDĽP a záväzky štátov)
Napadnutie porušenia vlastníckeho práva pred ESĽP
EÚ a ľudské práva (minulosť a súčasnosť)
Pripojenie EÚ k Dohovoru vrátane stanoviska Súdneho dvora EÚ č. 2/2013
Vzťah ESĽP k iným medzinárodným záväzkom štátov Rady Európy

Hospodárske sociálne a kultúre práva (charakteristika, obmedzenie, príklady)

Práva príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín

Demokratické práva (petičné právo, volebné právo, právo na prístup k voleným a verejným funkciám)

Právo na spravodlivý súdny proces (základné východiská)

Nezávislosť a neustrannosť súdnej moci

Občianske práva a záväzky na účely čl. 6 Dohovoru

Trestné aspekty práva na spravodlivý súdny proces (prezumpcia neviny, obvinenie a iné)

Zákaz sebaobviňovania a prípustnosť dôkazov v trestnom konaní

Použitie agenta (tzv. entrapment)

Engelsove kritériá

Prieťahy v konaní (charakteristika, test, prostriedky nápravy)

Ne bis in idem

Subjekty ľudských práv

Ústavná sťažnosť

Obnova konania pred všeobecnými súdmi a Ústavným súdom SR z titulu rozsudku ESLP

Účinné prostriedky nápravy v slovenskom právnom poriadku pri porušení ľudských práv

Okruhy k praktickým otázkam:

Subjekty a adresáti ľudských práv

Ľudská dôstojnosť

Medzinárodný systém ochrany ľudských práv

Vnútroštátny systém ochrany ľudských práv

Osobné práva

Politické práva

Proporcionalita

Diskriminácia

Právo na spravodlivý súdny proces a justičné práva

Interakcie medzi vnútroštátnym a medzinárodným právom v oblasti práv a slobôd

Hospodárske, sociálne a kultúre práva

Práva príslušníkov menšín a etnických skupín

